

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 5
APRIL 1995 HOUDENDE ALGEMENE BEPALINGEN INZAKE MILIEUBELEID
EN HET DECREET VAN 25 APRIL 2014 BETREFFENDE DE
OMGEVINGSVERGUNNING WAT BETREFT WAT BETREFT DE OMZETTING
VAN RICHTLIJN 2024/1785 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD VAN 24 APRIL 2024 TOT WIJZIGING VAN RICHTLIJN 2010/75/EU
VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD INZAKE INDUSTRIËLE
EMISSIONS (GEÏNTEGREERDE PREVENTIE EN BESTRIJDING VAN
VERONTREINIGING) EN RICHTLIJN 1999/31/EG VAN DE RAAD
BETREFFENDE HET STORTEN VAN AFVALSTOFFEN en andere diverse
wijzigingen ter optimalisatie**

Samenvatting

In april 2024 namen het Europees Parlement en de Raad de Richtlijn 2024/1785 tot wijziging van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) en Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen aan.

Ze namen daarnaast ook een verordening aan, nl. Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006.

Deze twee teksten vullen elkaar aan en beogen om de milieueffecten van industriële activiteiten te reguleren en te monitoren. De nieuwe regels zullen **mens en milieu beter beschermen door schadelijke emissies uit industriële installaties en de veehouderij terug te dringen** en in te zetten op het verbeteren van **hulpbron-, water- en energie-efficiëntie**, het bevorderen van een **circulaire economie** en **decarbonisatie**, en het **voorkomen van afvalproductie**. De gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies bevat daartoe zaken zoals de opmaak van transformatieplannen, versterkte focus op gevaarlijke stoffen via o.a. het milieubeheersysteem (hierna afgekort als MBS), vastleggen van de strengst mogelijke emissiegrenswaarde binnen de BBT-GEN bandbreedte gebaseerd op een analyse van de exploitant m.b.t. de haalbaarheid, doeltreffende handhaving en sancties, meer transparantie, nieuw hoofdstuk voor veehouderijen, elektronische vergunningen,...

De nieuwe regels moeten ook de **rapportage van milieugegevens** verbeteren. Zo maakt het huidige Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen (E-PRTR) plaats voor een breder en meer geïntegreerd portaal voor industriële emissies.

Het voorliggende decreet beoogt een aantal afzonderlijke beleidsvoornemens te realiseren die inhoudelijk gelieerd zijn aan elkaar. Sommige initiatieven waren al eerder voorbereid maar er werd voor geopteerd om deze initiatieven te bundelen om zo een helder en samenhangend verhaal te brengen. Dit biedt ook rechtszekerheid aangezien inhoudelijk verwante regelgeving niet op relatief korte termijn meerdere keren hoeft gewijzigd te worden.

Om dit te verwezenlijken, zijn wijzigingen noodzakelijk aan:

- Het DABM en het Omgevingsvergunningendecreet;
- titel II van het VLAREM, titel III van het VLAREM, het VLAREL en het Milieuhandhavingsbesluit (afzonderlijk traject).

De aanpassingen inzake de rapportage van milieugegevens naar aanleiding van de uitvoering van voormelde Verordening 2024/1244 zullen in een afzonderlijk regelgevend traject gevat worden vermits de veranderingen gepaard gaan met digitale uitdagingen en de omzettingstermijn van de voormelde richtlijn zeer krap is, nl. **uiterlijk 1 juli 2026**. De voormelde verordening is daarentegen pas van toepassing vanaf 1 januari 2028. De noodzakelijke digitale aanpassingen worden dit jaar in kaart gebracht en de bijhorende regelgevende wijzigingen worden dan in de loop van 2026 opgestart.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. SITUERING

De Europese Green Deal vormt de Europese strategie om uiterlijk in 2050 een klimaatneutrale, schone en circulaire economie tot stand te brengen, waarbij het gebruik, hergebruik en beheer van de hulpbronnen worden geoptimaliseerd, de verontreiniging tot een minimum wordt beperkt en de noodzaak van beleidsmaatregelen voor grondige transformatie en het feit dat de gezondheid en het welzijn van de burgers moeten worden beschermd tegen milieugerelateerde risico's en effecten, worden erkend. Voorts wordt beoogd ervoor te zorgen dat dergelijke transitie rechtvaardig en inclusief is en dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten. De Europese Unie zet zich ook in voor de Overeenkomst van Parijs, de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en is actief betrokken bij de Wereldgezondheidsorganisatie. De Uniestrategie voor duurzame chemische stoffen van oktober 2020 en het in mei 2021 aangenomen actieplan om de verontreiniging tot nul terug te brengen gaan specifiek in op de verontreinigingsaspecten van de Europese Green Deal. Tegelijkertijd wordt in de nieuwe industriestrategie voor Europa de potentiële rol van transformatieve technologieën verder benadrukt. Andere bijzonder relevante beleidsmaatregelen met betrekking tot de herziening van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies voor dit initiatief zijn de Europese klimaatwet, het "Fit for 55"-pakket, de methaanstrategie en de methaanreductiebelofte van Glasgow, EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering, de biodiversiteitsstrategie, de "van boer tot bord"-strategie, de bodemstrategie en het initiatief inzake duurzame producten. Bovendien stelt REPowerEU, als onderdeel van de reactie van de EU op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, een gezamenlijk Europees optreden voor om de diversificatie van de energievoorziening te ondersteunen, de transitie naar hernieuwbare energie te versnellen en de energie-efficiëntie te verbeteren.

De Europese Commissie heeft in de Europese Green Deal een herziening aangekondigd van de maatregelen van de Europese Unie om verontreiniging door grote industriële installaties aan te pakken, waaronder een herziening van het sectoraal toepassingsgebied van de wetgeving en een manier om deze volledig in overeenstemming te brengen met het beleid inzake klimaat, energie en circulaire economie. Daarnaast wordt in het actieplan om de verontreiniging tot nul terug

te brengen, het actieplan voor de circulaire economie en de “van boer tot bord”-strategie ook opgeroepen tot het verbeteren van de hulpbronnenefficiëntie en het hergebruik van hulpbronnen alsmede tot het terugdringen van verontreinigende emissies aan de bron, met inbegrip van bronnen die momenteel niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies vallen. De beheersing van de verontreiniging door bepaalde agro-industriële activiteiten en de bevordering van duurzame landbouwpraktijken die meerdere bijkomende voordelen hebben voor de milieu- en klimaatdoelstellingen van de Europese Green Deal, vereist de opnemings daarvan in het toepassingsgebied van die richtlijn.

Met dit decreet wordt het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 15 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning gewijzigd naar aanleiding van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies, topics die daar inhoudelijk met verwant zijn of die louter ter verduidelijking van de huidige regelgeving zijn.

B. INHOUD

Dit decreet omvat deels de omzetting van Richtlijn (EU) 2024/1785 tot wijziging van de Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies en Richtlijn 1999/31/EG betreffende het storten van afvalstoffen en deels wijzigingen die inhoudelijk verwant zijn aan een topic van de omzetting van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies of die louter ter verduidelijking van de huidige regelgeving zijn.

Het gros van de technische bepalingen van de richtlijn (EU) 2024/1785 worden omgezet in titel II en titel III van het VLAREM. Een aantal aspecten worden op dit moment noch decretaal en noch op niveau van uitvoeringsbesluit opgenomen gelet op:

- de verwevenheid met Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006. Deze verordening is pas van toepassing vanaf 1 januari 2028 en vergt aanpassingen aan digitale toepassingen en bijhorende bestaande of nieuwe uitvoeringsbesluiten;
- de omzetting wordt reeds meegenomen in een ander regelgevend initiatief, zoals bijv. de Milieustrafrechtlijn waarin o.a. de omzetting van art. 79bis van de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies zal meegenomen worden of de procedurele aanpassingen aan het Omgevingsvergunningendecreet.

Concreet wijzigt dit decreet het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Wat het DABM betreft, omhelst dit:

- tekstuele vereenvoudigingen of verbeteringen;
- wijzigingen aan titel III *bedrijfsinterne milieuzorg* die betrekking hebben op de milieucoördinator, de opheffing van de decretale milieuaudit naar aanleiding van de invoering van het MBS (ter omzetting van art. 14bis van de Richtlijn Industriële Emissies) en het milieujaarverslag;
- wijzigingen aan titel V *exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkenningen*, die betrekking hebben op de definitie van verontreiniging en een verduidelijking.

Wat het Omgevingsvergunningendecreet betreft, omhelst dit de wijziging van de definitie 'betrokken publiek' (ter omzetting van art. 3, lid 17 van de Richtlijn Industriële Emissies)

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Zie artikelsgewijze toelichting en beleidsmaatregelen en doelstellingen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het Vlaamse Regeerakkoord stelt: *"Een gezond leefmilieu is van onschatbare waarde voor Vlaanderen. Het zorgt niet alleen voor schone lucht, zuiver water en vruchtbare bodem, maar ook voor een omgeving waarin mensen veilig en gezond kunnen wonen, werken en ontspannen. Door zorgvuldig om te gaan met onze natuurlijke hulpbronnen en vervuiling tegen te gaan, leggen we de basis voor een duurzame toekomst. Een schoon en gezond leefmilieu begint bij het voorkomen van vervuiling met als sluitstuk het principe dat de vervuiler betaalt (...)"*

De beleidsnota Omgeving 2024-2029 vermeldt: *"We hervormen de VLAREL-**erkenningen** verder om de administratieve lasten te verminderen en een gelijk speelveld te verzekeren zodat de betrokken personen en organisaties hun rol kunnen blijven opnemen in het omgevingsbeleid.*

*We maken werk van meer **doelregelgeving** binnen een landschap dat door middelregelgeving wordt gedomineerd. Het principe daarbij is dat regelgeving meer moet focussen op het maatschappelijk- of omgevingsdoel zodat actoren meer vrijheid krijgen in de inzet van de middelen om het doel te bereiken. Daarbij wordt technologie-neutraliteit vooropgesteld . (...)*

We implementeren de herziene Europese Richtlijn Industriële Emissies (RIE) en het Industrial Emissions Portal (IEPR) in de Vlaamse regelgeving. We zetten hierbij in op actieve handhavingsstrategieën, niet enkel via nalevingstoezicht, herstel en bestraffing, maar ook door nalevingsbevordering en monitoring. Een eerste rapportering i.h.k.v. de Europese Verordening betreffende het portaal voor industriële emissies (IEPR, die de E-PRTR Verordening vervangt) is voorzien in 2028. De RIE en het IEPR kunnen bijgevolg een aanzienlijke impact hebben op de vergunningsprocessen van Vlaamse industriële en landbouwbedrijven die onder deze regelgeving vallen. Bij dit alles verzekeren we dat de procedures aansluiten op het modulaire decreet om maximale procedurele flexibiliteit te garanderen. Daarbij maken we maximaal gebruik van digitale systemen en het only once principe om efficiënt databeheer te faciliteren. Hierbij zorgen we ervoor dat de grote hoeveelheid aan gegevens conform de RIE digitaal publiek kan gemaakt worden, met respect voor de bescherming van vertrouwelijke bedrijfsinformatie (...)"

Impactanalyse

Er wordt geen bijkomende budgettaire impact verwacht door het voorstaande ontwerpdecreet.

Implementatie

De wijzigingsbepalingen van het decreet treden op 1 juli 2026 in werking gelet op de uiterlijke omzettingsdatum van de Richtlijn Industriële Emissies.

C. TOTSTANDKOMINGSPROCEDURE

Met toepassing van artikel 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, werd het voorontwerp van decreet via de website van het Departement Omgeving kenbaar gemaakt en ter inzage gelegd bij het Departement Omgeving van 17 juli 2025 tot en met 8 september 2025. Hoewel niet verplicht, werd het, gelet op de onderlinge verwevenheid, opportuun geacht om naast het voorontwerp van besluit, ook het voorontwerp van decreet kenbaar te maken en ter inzage te leggen.

Het voorontwerp van decreet werd voor de eerste keer principieel goedgekeurd op 12 december 2025.

De volgende strategische adviesraden brachten een gezamenlijk advies uit:

- de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen ("SERV"), datum goedkeuring gezamenlijk advies 02 februari 2026;
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ("Minaraad"), datum goedkeuring gezamenlijk advies 28 januari 2026;
- de Strategische Adviesraad Landbouw-Visserij ("SALV"), datum goedkeuring gezamenlijk advies 30 januari 2026;

De Vlaamse Toezichtcommissie ("VTC") heeft advies gegeven op 13 januari 2026.

C.1 Bespreking adviezen van de strategische adviesraden

C.1.1 het gezamenlijk advies van de SERV, Minaraad en SALV

Het advies heeft betrekking op zowel het uitvoeringsbesluit als het decreet. De meest relevante passages voor het decreet worden hieronder besproken.

1. Het voorafgaande participatietraject, waarbij relevante stakeholders al in een vroege fase bij het overlegproces betrokken werden, wordt als positief ervaren. Het verhoogt het draagvlak en draagt bij aan een hogere kwaliteit van de uiteindelijke regelgeving.
2. De Raden merken op dat op Europees niveau hinderaspecten steeds nadrukkelijker als vormen van verontreiniging worden gekwalificeerd. Aangezien ook geur de milieukwaliteit of belevingswaarde kan aantasten, vinden de Raden de uitbreiding van de definitie begrijpelijk. De Raden wijzen erop dat het Vlaams Gewest bij de implementatie ervoor opteert om de gewijzigde definitie van 'verontreiniging' integraal op te nemen in VLAREM II, waardoor deze een bredere toepassing krijgt dan louter voor de aan de RIE onderworpen bedrijven. Sommige raadspartners vragen om de scope van de uitgebreide definitie te beperken tot de voormelde bedrijven en de bestaande definitie te blijven hanteren voor de andere bedrijven. Andere raadspartners menen dat ook lichthinder en biologische vectoren voor RIE-bedrijven vormen van verontreiniging kunnen zijn met belangrijke gevolgen.

Repliek: De huidige definitie van verontreiniging is geënt op de definitie uit de oorspronkelijke RIE. Aangezien de RIE2.0 de oorspronkelijke definitie uitbreidt, is het logisch om de internrechtelijke wijziging door te voeren in het corresponderende omzettingsartikel van destijds.

Wat de inhoud van de definitie betreft, luidt aanwijzing 156 van de omzendbrief betreffende de wetgevingstechniek VR 2019/4: "Als u een Europese

richtlijn omzet waarin al definities geformuleerd worden, neemt u die definities als zodanig op in de omzettingstekst, zonder de inhoud ervan te wijzigen.” Het verbreden van de scope met lichthinder en biologische vectoren verdient dan ook niet de aanbeveling.

Wat de scope van de definitie betreft, zorgt de opsplitsing van het toepassingsgebied van deze definitie voor meer complexiteit. Het zou er ook toe leiden dat wat onder de noemer “verontreiniging” valt voor de ene inrichting of activiteit, dit niet zou zijn voor een andere inrichting of activiteit. Hoewel dit richtlijnconform en juridisch correct kan zijn, kan het een kafkaïaanse indruk wekken.

Uit het advies lijkt dat de voormelde aspecten (inhoud en scope) niet per se gedragen zijn door alle raadspartners.

3. De Raden erkennen de meerwaarde van een milieubeheersysteem (MBS), zowel voor het bedrijf als de milieucoördinator. De Raden vragen na te gaan onder welke voorwaarden ondernemingen zouden kunnen verwijzen naar een geldig ISO 14001-certificaat of EMAS-registratie ter ondersteuning van de invulling van hun MBS-verplichtingen. Hierbij denken de Raden o.a. aan een certificaat dat werd uitgereikt door een conformiteitsbeoordelingsinstantie die overeenkomstig NEN-EN-ISO 17021-1:2015 is geaccrediteerd, én als uit de onderliggende auditrapporten of andere beschikbare beoordelingsdocumenten kan blijken dat het gecertificeerde milieumanagementsysteem de voor het MBS relevante elementen afdekt. De huidige ontwerpregelgeving voorziet, voor zover kan worden nagegaan, nog niet in een kader dat deze voorwaarden expliciet maakt.

Repliek: Het ISO 14001-certificaat en de EMAS-registratie kunnen afdoende zijn voor zover ze:

1. Inhoudelijk voldoen aan de vereisten van artikel 4.1.9.3.2. §1 van titel II van het VLAREM;
2. Indien een periodieke externe audit vereist is (M1), de audit voldoet aan de vereisten van artikel 4.1.9.3.4, §2 van titel II van het VLAREM.

Het is aan te raden dat bij het uitreiken van het certificaat desgevallend expliciet wordt opgenomen in welke mate voldaan is aan de MBS-vereisten.

De RIE2.0 stelt dat als elementen die in het MBS moeten worden opgenomen al overeenkomstig andere relevante **wetgeving** van de Unie zijn ontwikkeld en aan artikel 14bis voldoen, een verwijzing in het MBS naar de desbetreffende documenten volstaat. Dit zal worden omgezet via het uitvoeringsbesluit ter omzetting van de RIE. Het gaat in dat uitvoeringsbesluit om het ontworpen artikel 4.1.9.3.2, §1, derde lid van titel II van het VLAREM. De RIE vermeldt enkel de mogelijkheid om de verwijzing te doen naar elementen die al conform andere relevante wetgeving zijn ontwikkeld. Voor het ISO 14001-certificaat lijkt dit stricto sensu niet aan de orde vermits het geen wetgeving is, i.t.t. de EMAS-verordening. Het uitvoeringsbesluit voorziet echter geen redactionele vormvereisten van een MBS waardoor een verwijzing in het MBS naar relevante documenten redactioneel mogelijk blijft.

Er is een mapping beschikbaar om de overeenstemming tussen (hoofdzakelijk) EMAS en het MBS te duiden:

<https://omgeving.vlaanderen.be/sites/default/files/2025-11/Mapping-Art-14a-IED-EMAS-20250326-002-DESIGN-FNAL.pdf> .

4. De nota en MvT bieden geen volledig inzicht in het aantal bedrijven dat vandaag onder de decretale milieuaudit valt en dus van deze DMA zullen worden

vrijgesteld. Evenmin wordt verduidelijkt hoeveel organisaties zullen moeten overstappen naar een MBS of hoeveel bedrijven voor het eerst onder een dergelijke verplichting vallen.

De scope van het MBS is breder ten opzichte van de RIE (o.a. M2). Het blijft voor de Raden onduidelijk hoe groot deze scope-uitbreiding precies is dan wel het een deregulering betreft, en welke bijkomende administratieve verplichtingen dit in de praktijk met zich meebrengt.

Repliek: Er zijn geen exacte cijfers over het aantal inrichtingen of activiteiten die vandaag een decretale milieuaudit hebben. Er is wel onderzocht hoeveel vergunningen werden afgeleverd voor inrichtingen of activiteiten met de letter 'E' of 'P' in de indelingslijst **vanaf 2017**. Het gaat om ca. 2681 IIOA's. Let wel, de huidige regelgeving voorziet in een uitzondering voor de verplichting tot decretale milieuaudit voor IIOA's die over een EMAS-geregistreerd of ISO 14001-gecertificeerd milieuzorgsysteem beschikken, mits voldaan wordt aan enkele voorwaarden. Daar houdt het voormelde aantal geen rekening mee. Met het huidige voorstel in het uitvoeringsbesluit ter omzetting van de RIE zouden ca. 767 IIOA's gevat zijn door M1 en 5650 door M2.

Op hoofdlijnen kan gesteld worden dat er vier mogelijke gevolgen zijn naar aanleiding van de vooropgestelde wijzigingen in het parallelle

uitvoeringsbesluit:

- Inrichtingen of activiteiten die **een "P" of "E" hadden, maar voortaan niet gevat worden door het MBS**. Het gaat om ca. 10 subrubrieken waar een verplicht milieubeheersysteem niet als opportuun wordt beoordeeld gelet op de "beperkte" hinder van de inrichting of activiteit die tevens kan afgeleid worden uit het feit dat men geen milieucoördinator moet aanstellen en/of de inrichting of activiteit slechts klasse 2 is. Dit is een vorm van **deregulering**, met de nuance dat deze inrichtingen of activiteiten in het verleden mogelijk geen decretale milieuaudit dienden op te maken omwille van het beschikken over een EMAS-geregistreerd of ISO 14001-gecertificeerd milieuzorgsysteem.
- Inrichtingen of activiteiten die **een "P" of "E" hadden, maar voortaan onder M1** vallen. Daarvoor geldt voortaan een periodieke externe audit. Ten opzichte van de "E" kan dit als **bijkomende verplichting** worden beschouwd aangezien die voordien slechts een eenmalige audit dienden te laten uitvoeren. Het gaat om ca. 10-20 subrubrieken.
- Inrichtingen of activiteiten die **een "P" of "E" hadden, maar voortaan onder M2** vallen: dit impliceert een "louter" administratieve versoepeling aangezien ze geen formele periodieke externe audit meer moeten laten uitvoeren, maar ze dienen nog steeds te beschikken over een operationeel milieubeheersysteem. Het gaat om ca. 80 van de 229 wijzigingsbepalingen van de indelingslijst, waarbij een wijzigingsbepaling meerdere (sub)rubrieken kan bevatten. Bijv. punt 12° wijzigt verschillende subrubrieken van de rubriek 2.2.3. Het is ook mogelijk dat meerdere wijzigingsbepalingen verschillende subrubrieken wijzigt van dezelfde hoofdrubriek. (zie hieronder) Inrichtingen of activiteiten die **geen "P" of "E" hadden, maar voortaan wel onder de ratio legis van M1 of M2** vallen, en dus een **bijkomende verplichting** krijgen.
 - o Voor M1 gaat het om de GPBV-rubrieken en BKG-installaties die voordien niet onder de decretale milieuaudit vielen, maar voortaan wel onder de ratio legis van M1. (voor M1 is dit verplicht o.w.v. de RIE2.0)
 - o Voor M2 gaat het om ca. 73 van de 229 wijzigingsbepalingen van de indelingslijst, waarbij meerdere wijzigingsbepalingen betrekking kunnen hebben op dezelfde hoofdrubriek. Bijv. punten 204° t.e.m. 227° van artikel 41 van het wijzigingsbesluit wijzigen verschillende subrubrieken van de hoofdrubriek 59.

5. De Raden benadrukken het belang van een evenwichtige benadering waarbij nieuwe administratieve verplichtingen zo effectief mogelijk worden gehouden. De Raden verwijzen ook naar het recente Omnibus-pakket van de Europese Commissie waarin de nieuwe verplichtingen m.b.t. transformatieplannen en een inventaris als onderdeel van het MBS weer geschrapt zouden worden uit de RIE. Sommige Raadspartners stellen daarom voor om deze bepalingen voorlopig nog niet om te zetten om onnodige voorbereidingen, dubbele inspanningen en kosten te vermijden. Andere Raadspartners wijzen erop dat het slechts voorstellen betreffen en vinden uitstel te voorbarig, uit vrees voor vertraging waardoor de uitvoering van de RIE2.0 in het gedrang komt. Bij nieuwe wijzigingen aan de RIE2.0 moet opnieuw bekeken worden of wijzigingen internrechtelijk noodzakelijk zijn zodat de consistentie met Europese besluiten en rechtszekerheid gewaarborgd blijven.

Repliek: De recente ontwikkelingen op Europees niveau komen de voorspelbaarheid en rechtszekerheid helaas niet ten goede. Evenwel is het Omnibus-pakket slechts een ontwerp dat nog tig stappen moet doorlopen op dit moment. De RIE2.0 daarentegen is reeds definitief en verbindt de lidstaat tot de omzetting ervan tegen de vooropgestelde datum. De Europese ontwikkelingen zullen opgevolgd worden en als het Europese Omnibus VIII-milieupakket juridisch bindend wordt ten aanzien van de lidstaten én impact heeft op omzettingbepalingen in het parallelle ontwerp van besluit, zullen de noodzakelijke aanpassingen gebeuren. Een impact op voorliggend ontwerp van decreet wordt evenwel niet verwacht.

6. De Raden scharen zich achter de wijzigingen m.b.t. de milieucoördinator.

7. De Raden menen dat de evolutie op Europees niveau naar verdergaande openbaarheid van milieugegevens aansluit bij het Vlaamse streven. De Raden verwijzen naar de ZS-mededeling die benadrukt dat een performant en publiek toegankelijk databeheersysteem essentieel is voor een geloofwaardig en effectief milieubeleid. De actieve ontsluiting van emissie- en monitoringgegevens verhoogt de transparantie en ondersteunt datum- en evidentie-gedreven beleidsvorming.

De Raden hebben daarbij evenwel volgende aandachtspunten:

- dat nieuwe verplichtingen rekening houden met het once-only-principe;
- er is geen duidelijk zicht op welke gegevens door de overheid of exploitanten als vertrouwelijk worden beschouwd en hoe deze afweging concreet gebeurt. Met het oog op een gelijk speelveld en transparante uitvoering van het Aarhus-principe van openbaarheid van milieuinformatie, lijkt het aangewezen dat er richtlijnen komen bij voorkeur op geharmoniseerd Europees niveau.

Repliek: Er wordt gewerkt aan een nieuw integraal milieujaarverslag (IMJV) om te voldoen aan de rapportage- en publicatieverplichting. Het only once principe wordt bij de ontwikkeling van de nieuwe tool zoveel mogelijk gerespecteerd. Ook de potentiële vertrouwelijkheid van data wordt meegenomen in het traject.

8. De Raden stellen vast dat de doorwerking richting landbouw op dit moment beperkt blijft, gelet op de nog te nemen uitvoeringshandeling op Europees niveau (UCOL). De Raden wensen verder betrokken te worden eens die omzetting aan de orde is.

De Raden vragen om het toepassingsgebied op de landbouwsector explicieter te verduidelijken in voorliggend ontwerp.

Repliek: De Raden zullen uiteraard betrokken worden bij de verdere implementatie van het luik inzake landbouw. Het toepassingsgebied blijkt uit de indelingslijst.

C.1.2 het advies van de VTC

Het advies nr. 2026/007 van de VTC werd verstrekt op 13 januari 2026. Om rekening te houden met de door de VTC gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van decreet aangepast aan sommige opmerkingen.

De VTC is van oordeel dat het ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen [erkende milieucoördinatoren] betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

1. de verwerkingsverantwoordelijke toevoegen aan het ontwerp;
2. de bewaartermijn motiveren in de memorie.

Repliek: De VTC neemt aan dat de bepalingen inzake de milieucoördinator automatisch ressorteren onder de verwerkingsgrond van art. 5.6.8 van het DABM. Dit is niet het geval. De milieucoördinator wordt door het voorliggende ontwerp van decreet en het parallelle uitvoeringsbesluit niet langer onder de erkenningsregeling gevat. Aangezien de milieucoördinator in de toekomst geen erkenning meer behoeft omwille van de opheffing hiervan, kan artikel 5.6.8 DABM niet meer fungeren als de rechtsgrond voor gegevensverwerkingen in het kader van het controleren van de opleidings- en aanstellingsvereisten van de milieucoördinator. Deze controle lijkt evenwel ook onder het begrip "verwerken" te vallen cf. art. 4.2 AVG. De essentiële elementen met betrekking tot de gegevensverwerking in kader van de aanstelling van een milieucoördinator werden daarom opgenomen in het ontwerp van decreet.

D. BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN HET VLAAMSE GEWEST

Deze wijzigingen betreffen een gewestaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Artikel 3

Punt 1°: dit betreft een louter tekstuele correctie.

Punt 2°: de gehanteerde begrippen in de vermelde richtlijn en verordening kunnen relevant zijn voor deze titel.

Artikel 4

Met dit artikel worden enkele definities gewijzigd, geschrapt en toegevoegd.

Vermits deze titel voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van de verordening, vermeld in art. 3.1.1, derde lid, zijn de begrippen in die verordening relevant. Begrippen die voorheen opgenomen waren in deze titel of in titel II van het VLAREM dienen opgeheven te worden vermits deze op langere termijn voor rechtsonzekerheid kunnen zorgen indien deze niet langer meer zouden overeenstemmen met de hogere regeling.

Punt 1°, 2° en 3°: de bestaande definitie van 'inrichtingen en activiteiten' wordt voor de duidelijkheid opgesplitst in een definitie van 'activiteiten', een definitie van 'inrichting' en een definitie van 'ingedeelde inrichting of activiteit'.

Punt 4°: voor de duidelijkheid wordt een definitie van 'vergunningverlenende overheid' toegevoegd.

Punt 5°: voor de duidelijkheid wordt een verwijzing naar de definitie van 'exploitant' toegevoegd.

Punt 6°: deze definitie verduidelijkt dat een certificatie in het kader van deze titel een beoordeling door een conformiteitsbeoordelingsinstantie veronderstelt.

Punt 7°: deze definitie verduidelijkt wat onder een milieuaudit begrepen wordt, in het algemeen, zijnde zowel wanneer deze intern wordt uitgevoerd als wanneer deze door een externe partij wordt uitgevoerd.

Punt 8°: Deze definitie verduidelijkt wat voor de toepassing van deze titel onder MBS begrepen wordt en is geënt op de doelstelling van het MBS zoals omschreven in de Richtlijn Industriële Emissies.

Punt 9°: Deze definitie wordt toegevoegd om te verduidelijken wat begrepen wordt onder 'milieubeleid' zoals opgenomen in de definitie van MBS.

Punt 10°: deze definitie verduidelijkt de te behalen doelstelling door de ingedeelde inrichting of activiteit op het vlak van milieu.

Bepaalde definities die via dit artikel worden opgenomen in het DABM zijn verschillend van definities die momenteel opgenomen zijn in het luik 'definities bedrijfsinterne milieuzorg' van artikel 1.1.2. van titel II van het VLAREM. De definities in titel II van het VLAREM zullen, indien verschillend van de voorstellen opgenomen in dit artikel of indien overbodig, worden geschrapt.

Artikel 5

§1 Tot en met §5: De woorden 'inrichtingen of activiteiten' wordt vervangen door 'ingedeelde inrichtingen of activiteiten' gezien de milieucoördinator bij het opnemen van zijn taken ook rekening houdt met de aanhorigheden en de locatie.

Daarnaast wordt de tekst vereenvoudigd en worden een aantal zaken geschrapt die niet langer relevant zijn.

Een erkenning is op heden vereist wanneer men aangesteld wenst te worden voor 2 of meer inrichtingen. Als interne (werknemer van de exploitant) milieucoördinator moet men niet erkend zijn maar moet men wel instemming vragen aan de overheid om meervoudig aangesteld te kunnen worden als interne milieucoördinator. Om aangesteld te kunnen worden als interne milieucoördinator moet men beschikken over het vereiste diploma of het vereiste aantal jaren ervaring én het vereiste getuigschrift aanvullende vorming milieucoördinator. Aangezien de voorwaarden om aangesteld of erkend te kunnen worden grotendeels dezelfde zijn én een erkenning nauwelijks een meerwaarde heeft, wordt de erkenning opgeheven en zijn enkel nog de aanstellingsvoorwaarden van toepassing (vereist diploma of jaren ervaring en vereist getuigschrift aanvullende vorming milieucoördinator). De erkenningsprocedure en de decretale procedure tot instemming met de meervoudige aanstelling van de interne milieucoördinator kan daardoor ook opgeheven worden.

Artikel 6

Dit artikel beschrijft in het algemeen de doelstelling van de aanstelling van een milieucoördinator. Op decretaal niveau is het gepast om de doelstelling van de aanstelling van een milieucoördinator te omschrijven. De Vlaamse Regering verkrijgt de delegatie om de concrete taken van de milieucoördinator te bepalen in functie van de doelstellingen die op decretaal niveau bepaald zijn. De decretale artikels met betrekking tot het advies of verslag van de milieucoördinator kunnen op uitvoeringsniveau bepaald worden in het kader van de opdracht van de milieucoördinator, binnen voormelde doelstellingen.

Artikel 7

Dit artikel vereist dat de milieucoördinator over de vereiste kwalificaties en competenties beschikt om de opdrachten en doelstellingen naar behoren te kunnen uitvoeren. Het decreet wijzigt concreet de verwijzing naar "eigenschappen" door "competenties" en het toevoegen van "doelstellingen". Daarnaast wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering uitgebreid naar de controle van de eisen.

Daarnaast wordt de bepaling m.b.t. het ter beschikking houden van het aanstellingsdossier op de exploitatiezetel geschrapt. Deze is overbodig gelet op de bestaande toezichtsbevoegdheden.

Artikel 8

Punt 1°: dit is een taalkundige correctie;

Punt 2°: aangezien reeds algemeen gesteld wordt dat de exploitant het nodige moet doen opdat de milieucoördinator zijn taak naar behoren kan uitvoeren, is het overbodig om daarnaast nog een opsomming te geven van wat dit kan inhouden. Er kunnen daarnaast nog zaken zijn die relevant zijn en niet opgesomd werden. Vandaar dat ook hier de doelstelling wordt bepaald en niet het middel.

Artikel 9

De verwijzing naar de milieucoördinator die werknemer is van de exploitant wordt geschrapt. Het is immers zowel voor een externe milieucoördinator als werknemer

van belang om geen nadeel te ondervinden bij de uitvoering van de taken die verwacht worden van de milieucoördinator.

De modaliteiten voor de aanwijzing worden gedelegeerd aan de Vlaamse Regering via het nieuwe artikel 3.2.3, paragraaf 2.

Aangezien de vereisten voor de aanstelling van een milieucoördinator beperkt zijn tot het beschikken over het vereiste diploma of vereiste jaren ervaring in bedrijfsinterne milieuzorg en het vereiste getuigschrift aanvullende vorming milieucoördinator; en er geen beoordeling meer moet gebeuren door de Vlaamse overheid bij de aanstelling van een milieucoördinator, heeft het geen zin om in het kader van interne onenigheid binnen de organisatie/bedrijf de Vlaamse overheid te betrekken.

Artikel 10

Dit artikel is een tekstuele vereenvoudiging en behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 11

Dit betreft de essentiële elementen met betrekking tot de gegevensverwerking in kader van de aanstelling van een milieucoördinator. Dit artikel werd toegevoegd naar aanleiding van de adviezen VTC nr. 2026/006 en 2026/007 van 13 januari 2026.

De essentiële elementen zijn:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

De verwerking is noodzakelijk in het kader van de reguliere toezichtsoopdrachten. Voorheen werd de verwerking gevat door artikel 5.6.8 van het DABM aangezien de milieucoördinator een erkenning behoeft. Vermits de milieucoördinator in de toekomst geen erkenning meer behoeft omwille van de beoogde opheffing in dit voorontwerp van decreet en in het parallel lopend wijzigingsbesluit (advies VTC nr. 2026/006), kan dit artikel niet meer fungeren als de rechtsgrond voor gegevensverwerkingen in het kader van het controleren van de opleidings- en aanstellingsvereisten van de milieucoördinator.

Het artikel benoemt de categorieën van persoonsgegevens waarop de verwerking betrekking heeft. Het gaat om gegevens noodzakelijk ter identificatie (naam, rijksregisternummer), de gegevens die direct gelinkt zijn mogelijke aanstellingsvereisten (opleiding, ervaring, beroepsgegevens, strafrechtelijke veroordelingen en feiten milieuwetgeving gelinkt aan de taken van de milieucoördinator).

De bewaartermijn wordt vastgesteld op twintig jaar. Deze bewaartermijn is verantwoord omwille van de eventuele beroepsaansprakelijkheid.

Artikel 12 tot en met artikel 16

Artikel 3.3.1 tot en met artikel 3.3.3: artikel 14bis van de Richtlijn Industriële Emissies verplicht voor GPBV-installaties dat ze beschikken over een MBS en

bepaalt de minimale aspecten die daarin moeten worden opgenomen, wie wanneer als externe auditor mag optreden en welke elementen daaruit moeten worden gerapporteerd. Art. 14bis, eerste lid van de Richtlijn Industriële Emissies stelt dat naast de gegevens van het tweede lid, ook nog andere aspecten cf. de resp. BBT-conclusies relevant kunnen zijn om op te nemen in het MBS. Vandaar is een delegatie aan de Vlaamse Regering geschikt om de inhoud van het MBS nader te bepalen. De Vlaamse Regering dient daarbij rekening te houden met de verhouding tussen de vereiste gedetailleerdheid en de aard, omvang en complexiteit van de ingedeelde inrichting of activiteit en de mogelijke milieueffecten ervan.

Gezien de verplichting tot het beschikken over een MBS, wordt de decretale milieuaudit geschrapt en wordt deze vervangen door het MBS.

Art. 3.3.3 is een herformulering naar aanleiding van de invoering van het MBS en het schrappen van de decretale milieuaudit.

Artikel 3.3.4: de eerste paragraaf wordt opgeheven vermits de erkenning van de milieuverificateurs niet langer relevant is. De erkenning werd gevraagd in het kader van de audit van de decretale milieuaudit. De decretale milieuaudit wordt echter op zijn beurt opgeheven.

Dit heeft geen impact op de instantie die voor België bevoegd is voor de accreditatie van de milieuverificateurs, nl. BELAC. Dit is echter op federaal niveau.

Paragraaf 2, wat door dit decreet paragraaf 1 wordt, blijft behouden vermits dit betrekking heeft op de bevoegde instantie voor de EMAS-registratie (op heden departement Omgeving).

Artikel 17

Art. 3.5.1 wordt tekstueel vereenvoudigd zonder het toepassingsgebied te verengen. Het tweede lid van artikel 3.5.1 is bijvoorbeeld dubbelop vermits dit gevat kan worden onder het eerste lid. De doelstelling van het milieujaarverslag is enerzijds om het beleid te ondersteunen door de gegevensvergaring en te voldoen aan de rapportageverplichtingen die op het Vlaams Gewest rusten, en anderzijds om ook voor de exploitaties een duidelijk, niet-verkokerd, kanaal te voorzien m.b.t. de rapportage ervan. Zo worden onnodige administratieve lasten voor de ondernemingen vermeden.

Art. 3.5.2. Naast berekeningen is er de mogelijkheid om zich te baseren op gegevens door metingen, mits info over de gebruikte meetmethode mee te delen. Daarnaast kunnen ook schattingen gebruikt worden.

Artikel 18 en 19

Dit betreft een tekstuele vereenvoudiging. De opdeling tussen milieujaarverslag en integraal milieujaarverslag zaait vooral verwarring en is een vehikel van het verleden. Art. 3.5.1 en 3.5.2 creëerden de rechtsgrond om in titel II van het VLAREM via de algemene en sectorale voorwaarden te bepalen welke bedrijven en welke gegevens via een jaarverslag moeten gerapporteerd worden. Art. 3.5.3 werd destijds ingevoegd om voor de verschillende meet-, registratie- en informatieplichten (dus ook die die niet onder 3.5.1 en 3.5.2 vallen, zijnde diegene niet geregeld via titel II van het VLAREM) één formulier te hebben en één uniek loket om in te dienen. Het Integraal milieujaarverslag was de overkoepelende term voor het milieujaarverslag uit artikel 3.5.1 en andere rapporteringen. In het kader van vereenvoudiging en het only-once principe wordt in het DABM de delegatie aan de Vlaamse Regering verankerd voor de diverse meet-, registratie- en informatieplichten in het kader van het leefmilieu. Er wordt geopteerd voor de term milieujaarverslag.

Artikel 20

De Richtlijn Industriële Emissies vermeldt expliciet het begrip 'geur' in de definitie van verontreiniging.

Artikel 21

Het artikel werd aangepast ter verduidelijking van de timing waarbinnen uitspraak over de erkenning moet worden gedaan.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning

Artikel 22

Dit artikel wijzigt de definitie van betrokken publiek conform de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies. Niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor de bescherming van de menselijke gezondheid worden ook als betrokken publiek beschouwd.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS